

Motion till riksdagen 2006/07:So455

av Åsa Lindestam (s)

Lex Maria

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om lex Maria.

Motivering

Lex Maria är en bestämmelse som innebär att personalen inom sjukvården i både landsting och kommuner är skyldiga enligt lag att anmäla till Socialstyrelsen när någon har drabbats av en allvarlig sjukdom eller skada på grund av vård eller behandling. Då ska man även som patient få information om att anmälan har gjorts och dessutom få möjlighet att beskriva vad som inträffat.

Anledningen till bestämmelserna om lex Maria är framför allt att sjukvården ska lära av de misstag som sker så att inte andra ska råka illa ut. Genom att analysera rapporter om fel och brister från sjukvården i hela Sverige kan Socialstyrelsen skicka ut rekommendationer till sjukhus och vårdcentraler för att förebygga skador.

Lex Maria ska alltså snarare ses som ett internt rapporteringssystem inom sjukvården som syftar till att man ska lära av misstagen än ett repressivt system som syftar till att straffa den enskilde vårdpersonalen.

Det har emellertid skett att ett lex Maria-ärende blivit föremål för åklagare och lagts fram i rätten. Detta leder i förlängningen till att personal avskräcks från att anmäla misstag i vården, varpå viktig lärdom går förlorad. I dag är lex Maria-ärendena offentligt material och är enkelt för vem som helst att tillgå. Åklagare har tillgång till de interna rapporteringssystem som lex Maria utgör, och på så vis inhämtat material som grund för åtal.

Lex Maria-processen borde ändras så att inte enskilda anställda blir föremål för åtal, t.ex. genom sekretess. Det är händelserna som sådana som anmäls inom detta interna system – inte person. Lex Maria syftar till att lyfta

Fel! Okänt namn på

upp fall för att genom att analysera dessa kunna förbättra vården. Lex Maria syftar inte till att hitta syndabockar bland vårdpersonalen.

Givetvis ska inte vårdpersonal ges immunitet bara för att ett lex Maria-ärende pågår, men vårdpersonal ska inte riskera åtal genom att anmäla händelsen genom lex Maria. Den gängse gången för polisanmälan, åtal och rättegång påverkas inte av att lex Maria-processen blir sekretessbelagd. Vem som helst kan lämna in en polisanmälan oavsett om denna är föremål för en lex Maria-process.

Stockholm den 24 oktober 2006

Åsa Lindestam (s)